

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewfy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Üsd a zsidót!

Makó, szept. 11.

Dacára annak, hogy ma már meglehetősen felvilágosodott időköt élünk, még mindig nagyon is gyakran halljuk a harcias vezényszót: *üsd a zsidót!* Látunk, tudunk, ismerünk embereket, akik épen a mai kor felvilágosodott szelleme miatt nem merik ugyan fenhargon kiadni a jelszót, de magukban, gondolatukban, egy zsidó láttára csendben mormolják: *bűdös zsidó!*

Csak a vak nem látja, hogy az antiszemitizmus nálunk még győnyörűen virágzás s hogy akik ápolják és tenyésztik ezt a nem éppen legszebb virágot, azok a munkájokban annak a kereszténységnek szent nevét emlegetik, amely épen béketérésre s felebaráti szeretetre tanít. Azt hiszik és vallják a zsidó üldözők, hogy kegyes és jámbor cselekedetet üznek, amikor könnyen befolyásolható, műveletlen tömegeket tüzelnek arra, hogy üsd a zsidót!

Ebben a csunya emberhajszában most egy érdekes ponthoz jutottunk. Az ember igazán nem is tudja, hogy mit gondoljon. Még be sem fejeződött a nagy felekezeti tüntetés, a bécsi eucharisztikus kongresszus, amidőn most azt a hirt halljuk, hogy a katolikus egyház feje, a pápa is megsokalta papjainak nem nagyon krisztusi buzgólkodását, a zsidóüldözést. Nagy írást küldött püspökeinek, melyben figyelmezteti őket, hogy *hogy semmiféle antiszemita mozgalmat támogatni ne merészeljenek. Ellenkezőleg arra legyen gondjuk, hogy vége szakadjon a zsidók ellen irányuló erőszakoskodásoknak.* A pápa ezt a rendeletet csak három helyre küldötte el és pedig Oroszországba, Ausztriába és Magyarországra. Amint látszik, ugye ezre, hogy másutt nincs rá szükség.

Nem tudjuk s nem állítjuk, hogy másutt is nem fért volna-e rá egy kis csillapító a zsidók ellen felígült szenvedélyekre. De hogy hozzánk jó helyre adresszálta a pápa a rendeletét, az egyszer bizonyos.

Nálunk, itt Makón is, virágjában van az antiszemitizmus. Kongregációk, társadalmi egyesületek alakulnak, hogy kiméletlen harcot kezdjenek a zsidók ellen. Sőt újságot is csinálnak, amely a legizléstelenek módon állandóan a zsidókön nyargalászik, akár van rá ok, akár nincs. S amint tudjuk, ez a lap

nagyobb összegű püspöki támogatásban részesül, mert hiszen a hívek előfizetési díjaiból aligha tudná magát fentartani.

Makóu ugyan még senkinek sem igen fájt a feje az antiszemita szellemen szerkesztett, zsidóüldözéssel teli újság miatt. S remélhetőleg ezután sem fog sok vizet zavarni ez a lap, már csak azért sem, mert komolyan senki sem foglalkozik vele.

Mi sem azért tesszük szavá ezt a jelentéktelen dolgot, mintba féltelmes fegyvert látránk benne. Csúppán a pápai rendelet kibocsátása alkalmából rámutatunk arra az egy csöppre, amely hasonló csöppekkel egyesülve, egyszer folyóvá válik. Igaz, hogy elsőkélyesedett, elposványosodott ez a folyó, amelyet most még az a szerencsétlenség ért, hogy árja elé maga a pápa vert gátat.

S csak arra vagyunk kíváncsiak, vajjon meddig lesz képes ez a gát az árnak ellenállani s egyáltalában ellen tud-e állani? Meglehet, hogy a feddés, amit a lapok a várt elismerés helyett kaptak, egy kissé kijózanítja a mámorban élő fanatikusokat.

Utóvégre is ideje, hogy a felekezeti csatározásoknak már egyszer vége legyen.

Justh Gyula nyilatkozata.

Beszélgetés a beteg vezérrel.

A szövetkezett ellenzék intézőbizottságának tegnapi ülésén, amely véglegesen határozott a további harcról, Justh Gyula tudvalegőleg nem vett részt, mert gyöngösége miatt még mindig Tornyan kellett maradnia. Ez oknál fogva ma délután a „Makói Független Újság” kérdést intézett Justh Gyulához, hogy mit szól az intéző bizottság tegnapi határozatához.

Justh Gyula, aki már föntjár, kérdésünkre a következőleg válaszolt:

— Az egyesült ellenzék intézőbizottságának határozatát mindenben helyeslem és azokhoz egész terjedelmükben házzájárultam. Nagy megnyugtatóssal tölt el ez az egyértelmű megállapodás, annál is inkább, mert az azt is kimondta, hogy a parlament rendes működése a sérelmek orvoslása előtt lehetetlen, mi által teljesen ki van zárva a delegációban való közreműködés.

Véget ért a csanádi próbaháboru.

Makó alatt volt a döntő ütközet.

A győzelem a vörösöké.

Egy hélig még mozgalmas katonavilág lesz Makón.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 10.

Ma délben messze hangzó kürtszó jelezte a makói határban, hogy a csanádi próbaháboru végétért. Közel százezer ember megkönnyebbülve hallotta a kürtjelt, mely a nehéz szenvedések végét szellete. Véget ért a csanádi próbaháboru. Egy nappal hamarabb sem mint váruuk volna. A csapatok mozdulatai olyan gyorsan történtek, hogy a legtöbb hadvezetőség megállapíthatta már ma a hadgyakorlatok eredményét s nem akarva továbbra is cél nélkül fárastani az amugy is agyonhajszolt embereket ma délben lefuvatta a hadgyakorlatokat. A csanádi próbaháboru mai utolsó aktusokról tudósításunk következik.

A tegnapi éjjeli harcok.

A vörösök mint már tegnap is megirtuk, határozott fölányba jutva megkezdték a Mezőhegyes felé való nyomulást, mindenütt kiszorítva hadállásaikból a kékeket. A kékék viszont feladták a teret s a könnyű győzelem látszatával Mezőhegyes felé engedték nyomulni a vörösök előhadát, hogy aztán egyesülve a kékék nagyszámú segítőcsapataival döntő csapást mérhessenek a diadalmasan előnyomuló vörösökre.

A kékék hadi ere.

A kék csapatok hadvezetőségének terve az volt, hogy a két elválasztott hadtesteiket Mezőhegyes tájékán egyesítik s oly számbeli fölányuknál fogva vissza kergetik a vörösöket a Maroson túlra. A haditerv szépen volt kieszelve ámde a vörösök meglepően gyors előnyomulása és mozgása lehetlenné tette a terv megvalósulását.

A vörösök egész éjjel harcoltak.

A vörösök csapatai egész éjjel

fáradhatatlanul harcoltak s előnyomultak. Folyt a rettenetes hadi munka a szakadó esőben s a feneketlen sárban, mert csakis így lehetett megátolni a kékék hadtesteinek egyesülését s ennek következtében biztosítani győzelmüket. A csanádpalotai s királyhegyesi utakon egész éjjel döngött az ágyu s pattogott a gépfegyver, nyomultak előre a vörösök.

A hadi döntőbírók és a tábornokok tanácskozása a Szilágyi tanyán.

Estére a hadgyakorlatok döntőbizottsága s a vezérkar tagjai a Szilágyi féle tanya melletti tanyai iskolában gyülekeztek s Frigyes Főherceg elnökletével hozzáfogtak a hadgyakorlatok eddigi ténykedéseinek megírásiához. Az iskolaterem egyszerűre meszelt fala melyet egész éven át tanyai paraszt gyerekek bámulnak, talán soha nem fog többé látni enynyi lényes, hatalmas urat.

Szalma vackokon aludtak a tábornokok.

A hadi döntőbírók tanácskozása belenyult a késő éjjeli órákba. Éjjel után nyugalomra vágytak a magasrangu tisztiek. Lefeküdtek volna, de hová? De nem azért katonák ám, hogy ne tudtak volna magukon segíteni. A *tanyáról szalmát hoztak s azt elterítették a padlón s lefeküdtek.* Ott szendergettek hajnali fel 4 óráig, mikor is felkeltek s azonnal kisiettek a harctérre.

Hajnaltól megkezdődtek a döntő harcok.

Ezalatt az ugynevezett erdélyi csapatok, melyek a kékék segítségére siettek folyton előnyomultak. Tovább azonban nem juthattak,

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-umok** és mindenféle **liquörök** legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

mint a Rákosi csárdától körülbelül 10—15 kilométerre. Ott a vörösök élénk puska és ágyutűzzel, huszáraik pedig bravuros rohamokkal várták őket. Rendkívül heves harc fejlődött ki. Hajnal óta szakadatlanul bőmbölköztek az ágyuk, a légénység holtra fáradva bár, de rendkívül szívós elszántsággal védi pozícióját, mert a kékek minden erővel előnyomulni igyekeznek.

A trónörökös a döntő ütközetnél.

Tíz óra tájban a harc tér úgy formálódott, hogy a két ellenséges csapat Makótól körülbelül 19 kilométernyire az ugynevezett Feketehalomnál került egymással szembe. Rendkívül elkeseredett ütközet fejlődött ki. Az egész vidéket füstfelhő borította, annyira lövöldöztek az ellenséges hadtestek. Javában folyt az ütközet, midőn a harc színhelyén megjelent a trónörökös, ki a legnagyobb figyelemmel nézte végig a nagyszerű ütközetet s meglepetésszerűen adott ki-vezést a csapatok magatartása felett.

Megjötték a kékek segítőcsapatai, de későn.

Déltájban végre felbukkantak a szorongatott kék csapatok segítőcsapatai, de már elkésve. A hadvezetőség kétségtelenül megállapította, hogy a kékek hadtestének egyesülése nem sikerült. A vörösök gyors mozdulatai lehetetlenné tették az egyesülést s így teljes erkölcsi győzelmet arattak a jóval nagyobb számú kékek felett.

A trónörökös lefuvatta a hadgyakorlatokat.

Délben már nem volt többé kétséges a vörösök győzelme a kékek felett, ép ezért a trónörökös kiadta a legfelsőbb parancsot a hadgyakorlatok lefúvására. A Feketehalom egyik legemelkedettebb pontjára lovagolt a trombitás s messze csengő, harsogó kürszövel adta tudtul a legfelsőbb rendelkezést, mely a hadgyakorlatok végét jelentette. A sok ezer fáradt agyonhajszolt katonu kimerülten dőlt le a főtérre s boldogan sóhajtottak fel — vége lett a sok-sok szenvedésnek.

A katonai repülőgépek Makón.

A katonai repülőgépek, melyeket oly gyönyörűséggel szemléltek Makóváros közönsége működésük közben, ma szintén befejezték működésüket. Szép rendben, a levegőben vonultak Makó felé, a reggeli órákban, oly alacsonyan, hogy a szemlélők igazán csodálattal szemlélhették a nem mindennapi látványt. A repülőgépek Makó alatt az ugynevezett itatónál pihenőt tartottak. A repülőgépek további intézkedésig itt maradnak a csendes parancsnoksága alatt.

A román vezérkar főnöke a csanádi próbaháborúról.

Az idej hadgyakorlatokon tudvalevőleg részt vett Varescu tábornok a román vezérkar főnöke, aki fényes katonai tehetségéről egész Európában ismeretes. A kiváló katonát Ferenc Ferdinánd trónörökös több ízben kitüntette azzal, hogy vele hosszasan beszélgetett. A román vezérkar főnöke a csanádi hadgyakorlatokról úgy nyilatkozott, hogy azok minden várakozást messze felülmúltak. A csapatok különösen a hídverések s a megáradt Maroson való átke-

léssel vonták magukra a román vezérkar főnökének bámulatát.

A makói lakosok a faradt, éhes katonákért.

Tegnap este óta már kezdtek Makó városába vonulni a katonák. A jöszívű makói lakosság szánakozva nézte a fáradt, éhes harciakat. Megesett a szívök a szegény katonákon. Hegedüs Andor keskedő pálinkával, szivarral, dohánynyal kínálta őket, Hévézi Józsefné gyümölcskereskedő pedig egész kosarakra való gyümölcscsel és kenyérral látta el a fáradt, éhes katonákat. A dinnyeárusok is rengeteg dinnyét ajándékoztak a katonáknak. Általában Makó város lakossága igazán dicséretes buzgalommal siet segítségére a szegény katonáknak, amire bizony nagyon büszkék vagyunk.

Negyvezzer katona Makón.

Ma délután megélnék a főtér. Rengeteg katona érkezett Makóra. Sűrű egymásutánban vonultak be a városba a különböző ezredek, honvédek, közösök, huszárok, trének, tűzerek vegyesen. A rengeteg katona elszállásolása nagy gondot okoz a városi hatóságoknak, de maguknak a katonáknak is. Egész délután késő éjjelig szaladgáltak a városban szállás után. A mai napon körülbelül negyvezzer katona időzött Makón, élénk, színes, mozgalmassá varázsolva a várost.

A katonák elszállítása.

A hadgyakorlatokon részt vett katonaságot vonatokon szállítják állomáshelyeikre. Holnaptól kezdve naponta mindegy órában indul egy katonai vonat a makói Acsev. állomásról megrakva katonai podgyászokkal és katonákkal. A gyakorlatnak ez a befejező része, hogy mily gyorsan tudják lebonyolítani a vasutakon az óriási katonai forgalmat.

Minden makói iskolába katonákat szállásolnak.

A nagyszámú légénységet az iskolákban fogják elszállásolni. Legtöbb katona jut az állami főgimnáziumba, ahol 2 zászlóalj, tehát 8 század légénység nyer elhelyezést. 2 század katonaság jut a zsidó iskolába, egy egész ezred a Holdutcai református iskolákba. Általában minden iskolát megraknak katonákkal. Az elszállásolás pár napig fog csak tartani.

A trónörökös elutazása.

Ferenc Ferdinánd trónörökös ma délután 1 óra 50 perckor utazott el Mezőhegyesről külföldi vonattal. A trónörökös társaságában voltak: Frigyes főherceg, ki döntőnöke volt az idej hadgyakorlatoknak, Lipót Szalvátor tüzérségi főfelügyelő, továbbá Károly Albert főherceg, ki mint parancsörtszt volt a trónörökös mellé beosztva.

A győztes vezér Makón.

A katonai gyakorlatoknál a vezérkari döntőnökök a vörös jelvényű hadosztályt minősítették győztesnek, kik a Maroson tul foglalták el a harci területet.

Ennek a tábornak Köves Albert nagyszabedni hadtestparancsnok volt a vezére. A győztes hadvezér ma délután 5 órakor Makóra érkezett, hol a tisztiek lelkes fogadtatásban részesítették.

Használt üvegfal

kerestetik megyétele. Cim a kiadóhivatalban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 12. Római kath. Teodóra Gör. kath. Augusti. 29. K. sz. Ján. f. - Nap két 5 óra 32 perckor, nyugszik 6 óra 20 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, szeles idő várható, hőmérséklettel és elvélve csapadékkal. Sörgönyprógnózis: Változó, szeles, hűvösebb Délhőmérséklet: 18.9 Celsius.

— **Készülnek már.** A budapesti hadtestparancsnokság palotájában tegnap konferencia volt, amelyen résztvett minden Budapesten tartózkodó tábornok és ezredes. A konferencia tárgya az volt, hogy milyen katonai intézkedéseket tegyenek, ha a képviselőház megnyitása után arra lesz szükség, hogy kihirdessék a fivárosban az ostromállapotot. — Szóval, ezután már csak katonák intézik Magyarország sorsát. Ostromállapotban s ezzel karddal, puskával, meg szuronyokkal, a hogy éppen jól esik Tiszának s Lukácsnak! Szép kis állapot, gyönyörű alkotmányos ország!

— **Elmaradt gyűlések.** A hadgyakorlatok, a közigazgatás rendes menetét is gátolták, mert e miatt elmaradt máról Csanádvármegye közigazgatási bizottságának ülése, melyet szombaton délelőtt tartanak meg Hervey István alispán elnöklésével. Ugyancsak elmaradt a hadgyakorlatok miatt Makóváros képviselőtestületének szeptember havi rendes közgyűlése is, melyet e hó 16 hétfőn tartanak meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével.

— **A makói fürdőház Szegeden.** Pár nappal ezelőtt részletesen megírtuk, hogy a makói közfürdőt elvitte a víz. Vasárnap hajnalban ugyanis az erősen kiáradt Maros oltépte a fürdőház köteleit és az egész alkotmány megindult a víz folyásának irányában. Az összekötő híd még itt teljesen összetört, mert nekiment a vasúti híd jégvágóinak. Maga a fürdő, Makóvárosának ez a költséges alkítása, minden baj nélkül keresztül ment a vasúti híd alatt. Annál több baj érte azonban utjában. Utközben többször beleütközött a partba és nekiment egy tutajnak is. A sok összekötés után a fürdőt, mint bennünket értesítenek, Szegeden feltartóztatták, de annyira meg van rongálódva, hogy azt csak darabokban lehet visszahozni.

— **Az izraeliták új éve.** Ma este vette kezdetét az izraeliták új éve, mely két napig tart. Az első napon délelőtt 10 órakor *Kecskeméti* Ármin dr. főrabbi tart hitszónoklatot.

— **Kitüntetések az alkotmánytörvényért.** Mint a „Budapesti Tudósító” értesül, Lukács László miniszterelnök és Tisza István gróf, a képviselőház elnöke, elismerő kéziratok kíséretében a Szent István-rend nagykeresztjét kapták ő felségétől. A király továbbá Székely Ferenc igazságügyminiszternek az első osztályú Vaskorona-rendet, Hazai Samu honvédelmi miniszternek a magyar báróságot adományozta, végül Beöthy Pált és Jankovich Bélát, a képviselőház elnökeit, a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki. Hir szerint nagy kitüntetésben részesül még a katonai javaslatok két előadója: Solyomossy Ödön báró és Darvai Fülöp. Eddig szól a hír. — Hát Pavlíkkal mi lesz, kérdezheti ezután az olvasó. Azt hisszük, annak meg díjmentesen adományoz-

zák a most létesített Trepov-rendet.

— **Szobafestő-mesterek figyelmébe!** Felkértem azok a mesterek, kik Debrecenben egész télen keresztül állandóan jó fizetésért dolgozni akarnak, bővebb felvilágosítás céljából levélben jelentkezzenek az „Építő-iparosok munkaadó szövetségénél” Debreczen, Simonffy-utca 1 szam.

Tragédia az élethől.

Egy leány története.

Néhány évvel ezelőtt történt, hogy Révi Julesa, Nagy Ferenc ritkai gazda leánya szerelmi viszonyt kezdett Kocsány Csibor nevű légénnyel. A viszonynak következménye lett: a kis Révi Julesa. A múlt évben egy újabb gyümölcse is lett a szerelmeknek. Kocsánynak az újszülött utjában volt. Megfojtotta és a gyermek holttestét a kutyáknak dobta oda. Az asszony nemsokára rá észrevette, hogy szeretője kezd elhidegülni iránta. Megkísérelt mindent, hogy a szeretőjét visszahódítsa magának. Ez nem sikerült, bosszút adott. Kocsányt feljelentette.

A csendőrség az asszonyt és a férfit letartóztatta. Az esküdtszék Révi Julesát felmentette. Kocsányt azonban kilenc havi börtönrre ítélte.

Révi Julesa, amikor a vizsgálati fogságból kiszabadult, új szeretőt keresett Német Pál nevű napszámos személyében. Német gyűlölte mostohaleányát s folyton ütötte. A kis Julesa eleinte tűrte a részeges napszámos brutális bánásmódját, később azonban megszökött hazuról.

Három napig kóborolt Szatmár utcáin, aztán hazament. Az anyja otthon tartotta.

Három hétig nyugodt élete is volt. Később azonban újra megkezdődött számára a kálvária. Egy éjjel pedig mostohaapja, anyja tudtával s beleegyezésével, erkölestelen merényletet követett el a leányon, aztán az utcára dobta.

Révi Julesa belekerült az éjszakába, a bünye, a fertőbe, ahol pénzért árulják a szerelmet.

A minap az utcán szedték fel a rendőrök Révi Julesát: részeg volt. Bevitték a rendőrségre, lecsukták. És ha kiszabadul, újra kezdje és folytatja ott, ahol elhagyta.

A makói piacról.

Javultak a hagymaárak.

A mai piacon sok ember volt, de kevés eladó, mert bizony a nagy hadgyakorlatok, különösen a tanyákat otthon marasztalták. Hiába háborus időben, legjobb ha a gazda otthon van. Csekély is volt a piac forgalma, ami aztán meg is látszott az árakon, melyek ma egy kevésbé megjavultak. De nem a buzaárakat kell ezalatt érteni, hanem a hagymaárakat.

A makói piacon a buza ára következetesen esőkken. Budapesten is jelentősen olcsóbb a buza ára s a mai gabonatözsden 23 koronát fizettek ő buza métermázsájáért. A makói piacon a buza legmagasabb ára 20 korona volt.

A kukorica ára ma igen drága volt Makón. Az avas kukoricáért métermázsánként 22 koronát is fizettek. Budapesten csak 19 korona volt a kukorica métermázsája. Ebből is látszik, milyen jól értik nálunk dolgokat a kukorica uzorások.

A hagymaárak ma valamivel kedvezőbb alakultak a mérsékeltébb kínálat megtette hatására, az árak kevésbé javultak. A mai piacon a

vöröshagyma métermázsájáért 4.50 koronát a fokhagyma métermázsájáért 8.50 koronát fizettek.

TANÜGY.

Iskolai értesítés. A makói államilag segélyezett községi polgári leányiskolában az 1912-13 tanévi beiratások szeptember hó 15, 16 és 17-én történnek naponként délelőtt 8 órától 12-ig.

Az I. osztályba oly 10 évet betöltött leányok vétetnek föl, kik az elemi iskola IV. osztályát legalább kielégítő sikerrel végezték.

A felsőbb osztályokba való felvételhez az előző osztályról szóló bizonyítvány felmutatása szükséges.

Beiratáskor minden tanuló tartozik keresztlevelet vagy születési igazolványt; továbbá az előző évi iskolai és az újraoltási bizonyítványt bemutatni; kötelező továbbá a kerületet, utcát és házszámot pontosan bejelenteni.

A tandíj egész évre 20 korona és félévi részletekben előre fizetendő. Ujjonnan belépő növendékek 2 korona beiratási díjat is fizetnek.

Az ifjúsági könyvtárra egész évre 1 korona 20 fillér, tanítói nyugdíj- és gyámalapra 30 fillér, tanulmányi utazási alapra 1 koronát fizet minden tanuló.

Kik tandíjmentességet kérnek, kérvényeiket a beiratáskor tartoznak a szegénységi bizonyítvánnyal együtt benyújtani. Ezeket az iskolaszék az előző évi bizonyítványok és a szülők vagyoni viszonyainak tekintetbe vételével még szeptember hóban elbírálja. A mentesség egész évre szól, de a tanuló a mesterséget félévi elégtelen előmenetel esetén elveszti.

Kik kézimunka, szabadkézi és mértani rajz, szépirás, ének vagy testgyakorlás alól felmentést kérnek, folyamodványukat a tisztviselői bizonyítvánnyal együtt szintén a beiratáskor tartoznak beadni.

SZINHÁZ.

Műsorváltozás. E héten a műsorban egy kis változás lesz, ugyanis az „Asszonyfaló” előkészületei miatt pénteken a „Leányvásár” kerül színpadra bérletben. A darab első előadása itt nálunk óriási sikert aratott és így Nadasy igazgató ezen intézkedése visszhangra talált a közönségnél. A Leányvásár vezető szerepét ezen előadáson is Peterdy, Molnár Janka, Remete Géza, Nagy Dezsőné, Farkas Béla, Fenyő, Komlós, Korda és Derenghy játszó.

„Az asszonyfaló” bemutatója. Lázás izgalommal készül szintársulatunk az „Asszonyfaló” Eysler e kitérő operettejének bemutatójára, mely operette mindenütt óriási sikert aratott és Bécsben a hol „Freuen fresser” cím alatt adták több mint 200 előadást ért egymásután folyton táblás házakat csinálva. Az Asszonyfalóban a főbb szerepeket Peterdy Etus, Molnár Janka, Nádasyné, Nagy Dezsőné, Deák Flóri, Remete, Komlós, Korda, Nagy Dezső, Fenyő Aladár és Derenghy játszó. Az asszonyfaló bemutató előadására mely Szombaton este lesz megtartva igen nagy az érdeklődés és jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (155)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

VII

— Nem a multakról van szó, kiáltott fel az apa haraggal, hanem a jelenről! . . .

Azt hiszed, hogy én vak vagyok, hogy semmit sem látam a köztud és Serraval közt folyó fogásokból? Hála istennek, jó szemeim vannak és még jobb a hallásom.

Édesem, neked nem kellene olyan fenhargon beszélned, ha kedveseddel a parkban sétálsz! Hallotalak benneteket ma reggel amott a zöld fasorban beszélgetni és sokat évültem.

Simonne elsápadt és hirtelen hidegtől reszketett.

— Te család a férjedet, folytatta Tragy alantasabb hangon; neked szeretőd van!

A brutális vád csapása alatt összeresztent a fiatal asszony, pír futotta el az arcát és a szemei megnedvesedtek.

— Nem igaz! tiltakozott. Serraval nekem nem szeretöm hanem barátom, őszinte és tisztelő barátom.

— Ne játszunk a szavakkal. Tisztában vagyok a Serraval állítólagos barátságával.

Emlékszem az imént folytatott beszélgetésekre:

„Egyedül ő hibás . . .

Te nagyon szeretted őt!” . . . Ezek a ti tulajdon szavaitok, és mikor már ilyen dolgokat susogunk egymásnak, nem messze vagyunk a botlástól: már vétkезtünk ha nem is tettel, legalább vágygyal.

Ha vétkeztem, felelte Simonne apának kellene az utolsóknak lenni, a ki azt szememre hányja.

Tizenhárom évvel ezelőtt elválasztani igyekezett bennünket egymástól és célját érte.

Apa nélkül még szabad volnék becsületesen rendelkezni személyemmel.

Apa kényszerített olyan emberhez, akit nem szerettem.

Ismétlem tehát, hogy csak magát okolhatja a történetekért.

Mi, felelte Tragy gunyosan, különbözőképpen fogjuk fel a kötelességet.

Én mindenesetre elhatároztam, hogy betöltöm a magamét . . .

Követelem tehát, hallod, követelem, hogy Serraval huszonnégy óra alatt távozzák innen és hogy ne lásd őt többé soha.

Folyt. köv)

Eladó ház és föld.

Erdei Mihály és Zsuzsanna tulajdonát képező Uj-utcai 2560 sz. alatti ház, továbbá a Kákásban 2700 négy zög öl szántó föld, az ó kertyogóban 720 négyszög öl gyümölcsös és a Verébesben fél napos föld eladó. Értekezhetni lehet a fenti sz. alatt, a tulajdonosokkal. 762

A „Makói Független Ujság”

előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 ”
5 éves kajszin barack	3.— ”
8 ” ” ”	4.— ”
10 ” ” ”	5.— ”
5 ” borpálinka	3.— ”

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

HARMONIKÁT
vehet legolcsóbban
Wagner a Hangszer-Király
országzserte elismert legolcsóbb hangszerárúházában
Budapest, József-körút 15. sz.
Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fénvképes árjegyzék ingyen

Mütrágya.

Az őszi idényre már berendezkedtem mindenféle **mütrgyafélével** Megrendeléseket lehet eszközölni — eredeti gyári áron — vásárnaponként, Vársárhelyi-utca 15. sz. a. Egy hónapon belüli megrendelőimnek még 20 fillérrel olcsóbb árat számíthatok. — A gazdaközönség b. pártfogását kéri:

Diós Imre.

661

Allítsa meg
a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot megtaláljábanne, amire - szükségé van. -

Lapunk nyomdájában egy tanulóleány

fizetéssel felvétetik.

Gépiró

délutánfoglalkozást keres.

Cím a kiadóban.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálairatbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő Schuttletworth-féle 17 **vetőgép** eladó. Értesoros katasztrális hold lehet **Borbás József** tulajdonossal, Vársárhelyi-utca, 45. ujszám a.

3 szobás

lakást keresek a fűtér közelében. Cím a kiadóban.

A csanádpalotai határban, de a magyarcsanádi vasúti órház mellett **9 és fél** szántóföld, esetleg hagyma alá is, haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet:

Dr. Kiss Pál, makói ügyvéddel.

A „Duna” biztosító társaság ügyének gyorsabb elintézése végett Makón főügynökséget létesített, melynek vezetésével

Makai Sándor tisztviselőjét bizta meg. Iorda: Iritz Márton fia i vaskereskedőnél Makón.

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő 18 soros **vetőgép** eladó. Értekezhetni lehet a hatrongyosi tanyán 403. szám alatt, Benceze János tulajdonosnál.

Lapkihordó-fiúk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hölgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárúházaiban
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Meglepő ujdonság!
Facimbalom (Xilophon.)
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ara verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-Király“
országzszerter elismert elsőrendű hangszerárúházaiban, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. **Óvás:** Figyeljen a pontos címre.

Ujdonság! Tündérharangok
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüsthangcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wagner a Hangszer-Király
országzszerter elismert elsőrendű hangszerárúházaiban, Budapest, József-körut 15. szám alatt. **Óvás:** Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster ..	I. 15. - „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. - „	Női nadrágok	1. - „
Himzett ..	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke ..	5. - „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák ..	1.70 „	Fűző védő	I. 3. - „
Paplan lepedők	5. - „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem.
Batiszt,
Schiffon és
Lüster alsók!

**Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák!
Fejkötők! Pique paplanok!**

▲ Ez a „MUKI“ művész.
Szájharmonika dobbal.
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ara tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wagner a „Hangszer-Király“ o
országzszerter elismert elsőrendű hangszerárúházaiban, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. **Óvás:** Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra.

Legujabb! Ha hegedülni
óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangú, domboru hegedűt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király“
országzszerter elismert elsőrendű hangszerárúházaiban, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Miért vagy másé? Fecském hova szállsz?
Akiknek a szívük fáj? Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen átsza az óriási „Adria“ beszélőgép, mely 5 legujabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WAGNER „Hangszer-király“-nál
BUDAPEST VIII.
József-körut 15.

Gyorsjavító műhely.
Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

„VARAZSFUVOLA.“
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király“ országzszerter elismert legjobb hangszerárúházaiban kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzékét.

Makó város legkellemesebb szórakozó helye a
KORONA-SZÁLLÓ
KÁVÉHAZA, ÉTTERME ÉS KERTHELYISÉGE.

Kávéháza teljesen ujonnan, a legmodernebb kényelemmel berendezve a legkedveltebb találkozó helye az uri közönségnek és családoknak.

Kitünő konyha, kiváló borok, minden időben frissen csapolt udvari sör. --- Színház után friss vacsora.

Tisztelettel: **KEMÉNY BÉLA** vendéglős.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.